

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak: 15/17

Møtedato: 21.03.2017

Dato: 07.03.2017

Arkivsaksnr: 2016/4486-

ANDDA

Årsregnskap 2016

Fakultetsstyret ble muntlig orientert om årsresultatet for 2016 i møtet den 31.1.2017.

Helt fra sommeren 2015 har fakultetsledelsen arbeidet for å tilpasse fakultetets kostnader til reduserte inntekter. Det er satt i verk en rekke tiltak som vi i 2016 ser effekten av. Vi har redusert faglige og administrative stillinger, kuttet all overbooking av rekrutteringsstillinger, driftsbudsjettene på institutt- og fakultetsnivå er redusert, vi har redusert arealbehovet gjennom fortetting og endret fakultetets studieprogramportefølje (HF2018).

Vi har god kontroll på kostnadssiden gjennom en svært stram styring og årsresultatet for 2016 er omtrent som budsjettert, dvs. i overkant av minus 5 millioner kroner. Dette inkluderer imidlertid tilbakebetaling av 5 mill. som ble trukket inn av tidligere overføring og årsresultatet burde derfor vært balanse mellom inntekter og kostnader. Grunnen til at vi ikke oppnådde balanse er primært knyttet til manglende instituttinntekter, lavere refusjoner fra NAV enn forventet ut fra tidligere erfaring, underskudd på norskkursene og underskudd på ex.phil. Vi har fått signaler om at underskuddet på norskkursene i 2016 vil dekkes inn, noe som vil få positiv konsekvens for 2017 regnskapet. Når det gjelder ex.phil er dette knyttet til at Psykfak har lagt om sin studieprogramportefølje og dermed ikke benyttet ex.phil i 2016. Dette vil jevne seg ut på sikt.

Fakultetet har fremdeles en presset økonomisk situasjon ved inngangen til 2017 og må også de neste årene ha sterkt fokus både på kostnadskontroll, men ikke minst arbeide målrettet for å øke resultatinntektene.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar saken til orientering.

Margareth Hagen
dekan

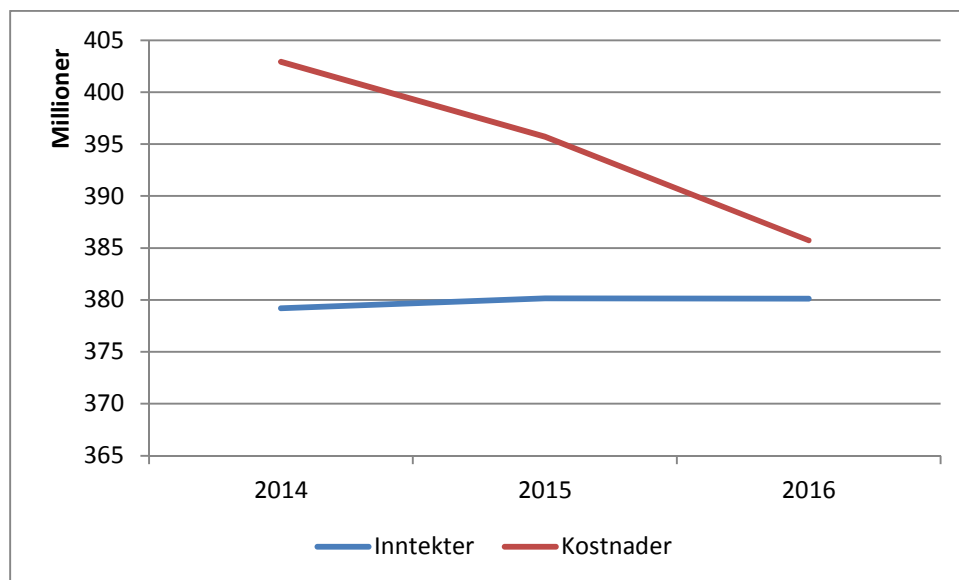
Trine Moe
fakultetsdirektør

KOMMENTARER TIL REGNSKAP 2016

Grunnbevilgningen:

Fakultetets vurdering av økonomiåret 2016.

2016 har for HF vært et tungt år, med krav om store innsparinger. Det har vært iverksatt harde tiltak for å bedre den økonomiske situasjonen. Blant annet er 10 vitenskapelige stillinger trukket inn. Vi har også trukket inn administrative stillinger, samtidig som vikar og driftsbudsjett for instituttene er betydelig redusert. I tillegg har vi hatt en fortetting og frigjøring av areal (Villaveien og Fastings Minde) som bidrar til innsparinger på husleiesiden. Vi har på tross av dette ikke klart å ende opp med positivt resultat. Vi trodde lenge at vi skulle klare å komme i balanse med årets resultat, men ulike faktorer har bidratt til at prognosen endret seg mot slutten. Dette vil vi komme tilbake til under vurdering av årets prognoser. Det er likevel tilfelle at reduksjonen i våre faste kostnader har vært betydelig. Vi hadde som mål at kostnadene våre skulle være på nivå med inntektene i 2016. Figuren under viser utvikling i inntekter og kostnader de siste 3 årene. Overføringer er her ikke tatt med.

Som grafen over tilsier har vi ikke hatt mye hjelp på inntektssiden. Vi mente i begynnelsen av året at vi ville gå med 5 millioner i minus i 2016. Det klarte vi, men dette skyldes at vi fikk tilbakebetalt 5 millioner som ble trukket inn av fakultetets store overføring etter 2013. Dette hadde vi ikke med i budsjettet og dermed skulle vi ha gått i null i 2016.

Budsjettet bygger på mange forutsetninger som må slå til for at vi skal klare å gå i balanse. Vi vil videre forklare de viktigste budsjettmessige årsakene til at vi fikk et underskudd også i 2016.

Usikre inntektskilder

I budsjettet har vi to usikre inntektskilder som samlet gir et avvik på 3,9 millioner. Det første er instituttinntekter som vi i alle år har satt til 10 millioner. Her har vi i 2016 kun fått inn 7,9

millioner, som gir et negativt avvik på 2,1 millioner. Fra 2017 har vi redusert nivået på instituttinntekter i budsjettet til 5 millioner.

Den andre inntektskilden vi må regne med, men som er vanskelig å treffe på er refusjoner for sykefravær og foreldrepermisjoner. Det negative avviket for 2016 er på 1,8 millioner. Det gir liten mening å beklage at langtidssykefravær er lavere enn budsjettert. Dersom refusjonene vært på samme nivå som i 2015 ville vi her hatt et positivt avvik på -1,5 millioner.

Underfinansiering av felles oppgaver for UiB

Vi har to betydelige prosjekter på grunnbevilgningen, 700245 Førstesemesterstudiet (Exphil) og 700252 Norsk for fremmedspråklige (Norskursene). Begge disse prosjektene burde gå i balanse, men det viste seg å bli vanskelig i 2016.

På Exphil fikk vi ikke inn like mye inntekter som vanlig fordi det viste seg at Psykologisk fakultet flyttet sine kurs fra høst til vår. Dermed kom det ingen inntekter fra Psykologisk fakultet i 2016. Mesteparten av Exphil-bemanningen er faste ansatte og kostnadsnivået er rimelig fast. Årsunderskuddet på prosjektet i 2016 utgjør 1,5 millioner. Dette vil vi ta inn igjen over flere år. Ved inngangen til 2016 hadde vi med oss en positiv overføring på -0,6 millioner. Denne bufferen ble spist opp og vi går ut av 2016 med en negativ overføring på 0,9 millioner.

Norskursene har sammen med fakultetet i hele 2016 vært i dialog med SA, HR og Økonomiavdelingen for å finne ut av en ny prismodell som vil være til beste for alle parter. Forventningene til modellen fra fakultetsadministrasjonens side er at norskursene i det minste skal ha dekket sine kostnader. Den gamle prismodellen er laget i en tid med relativt høyere andel av midlertidig, og således billigere, arbeidskraft. Vi får dermed ikke dekket alle våre kostnader med den gamle modellen. Det ble ingen enighet om ny prismodell i 2016 og vi fikk inntekter etter gammel modell. Årsunderskuddet på prosjektet i 2016 utgjør 0,8 millioner. Ved inngangen til 2016 hadde vi med oss en positiv overføring på -0,5 millioner. Denne bufferen ble spist opp, og vi går ut av 2016 med en negativ overføring på 0,2 millioner. Vi har i ettertid blitt gjort oppmerksomme på at det er satt av mer enn nok midler sentralt for å dekke norskursene for 2016. Vi forventer at årsunderskuddet fra 2016 vil bli dekket.

Status/veien videre

Omfordelings- og effektiviseringskutt kombinert med årlig økning i internhusleien gjør at annuum blir stadig mindre reelt sett. HF har i tillegg slitt med reduserte resultatinntekter og nedgang i BOA-aktivitet over flere år. Vi er likevel på rett spor selv om 2017 byr på ytterligere utfordringer. Det er fakultets annuum som sliter aller mest med en negativ overføring på over 25 millioner. De øremerkede prosjektene lever sitt eget liv, men påvirker sluttsommen. Vi vet at det i 2017 skal ansettes flere nye stipendiater enn på lenge og at andelen postdoktorer har gått kraftig ned. Dette betyr at vi sannsynligvis vil gå med overskudd på stipendiatprosjektet for første gang på lenge. Videre vet vi at prosjektmidler vi har fått til vitenskapshistorie ikke vil bli brukt opp i 2017 og at det på prosjektet bygger seg opp en overføring på om lag 5 millioner til 2018. Dette er med på å kamuflere problemene som ligger på annuum, men det betyr at vi sannsynligvis ikke vil øke de negative overføringene fra 2017 til 2018 på grunnbevilgningen.

Forklaring på avvik

Før vi forklarer avvikene vil vi ta vekk motpart 81 (avskrivinger) og splitte opp i inntektstyper og lønnstyper. Oppstillingen ser da slik ut:

	Budsjett 2016	Resultat 2016	Avvik 2016	Avvik i prosent
Inntekt	-382 205 721	-380 101 723	-2 103 998	0,6 %
3 inntekter	-382 205 721	-380 101 723	-2 103 998	0,6 %
Instituttinntekter	-10 000 000	-7 896 002	-2 103 998	21,0 %
KD-inntekt	-372 205 721	-372 205 721	0	0,0 %
Kostnad	387 526 721	385 734 124	1 792 597	0,5 %
4 varek.	3 597 700	3 383 997	213 703	5,9 %
5 lønn	310 968 300	326 400 878	-15 432 578	-5,0 %
Fastlønn	209 956 600	210 853 315	-896 715	-0,4 %
Instituttlønn	12 892 100	22 714 391	-9 822 291	-76,2 %
Refusjoner	-8 827 300	-7 040 048	-1 787 252	20,2 %
Sosiale kostnader	96 946 900	99 873 221	-2 926 321	-3,0 %
6-7 adk.	59 456 050	31 727 420	27 728 630	46,6 %
8-9 annet	13 504 671	24 221 830	-10 717 159	-79,4 %
Overføring	10 379 000	10 377 658	1 342	0,0 %
Overføring UB	-15 700 000	-16 010 059	310 059	-2,0 %
Sum	0	0	0	

På inntektssiden har vi et avvik på instituttinntekter på 2,1 millioner. Nivået på instituttinntekter ligger for høyt og vi tar konsekvensen av det med å redusere til 5 millioner for 2017.

På lønn har vi et samlet avvik på -15,4 millioner. Av dette ligger -0,9 millioner på fastlønn, -9,8 millioner på instituttlønn, -1,8 millioner på refusjoner og -2,9 millioner på sosiale kostnader

Overforbruket på fastlønn kan knyttes til vikarer, midlertidig ansatte og periodisering.

Overforbruket på instituttlønn er som forventet veldig stort. Fra og med 2016 er det gitt mindre lønnsmidler i instituttbudsjettene enn tidligere. Til gjengjeld må instituttene sette av midler for å dekke sosiale kostnader av overforbruk på lønn i sine instituttbudsjett. Siden det ble bevilget lite lønnsmidler til instituttbudsjettene regnet vi med at det ville bli overforbruk på instituttlønn med tilhørende sosiale kostnader, men at det ville gå bra så lenge instituttene holdt seg innenfor sine totalrammer. Det har instituttene i hele 2016 signalisert at de ville klare. Det ser vi også på totalen at kostnadene ligger lavere enn budsjettet.

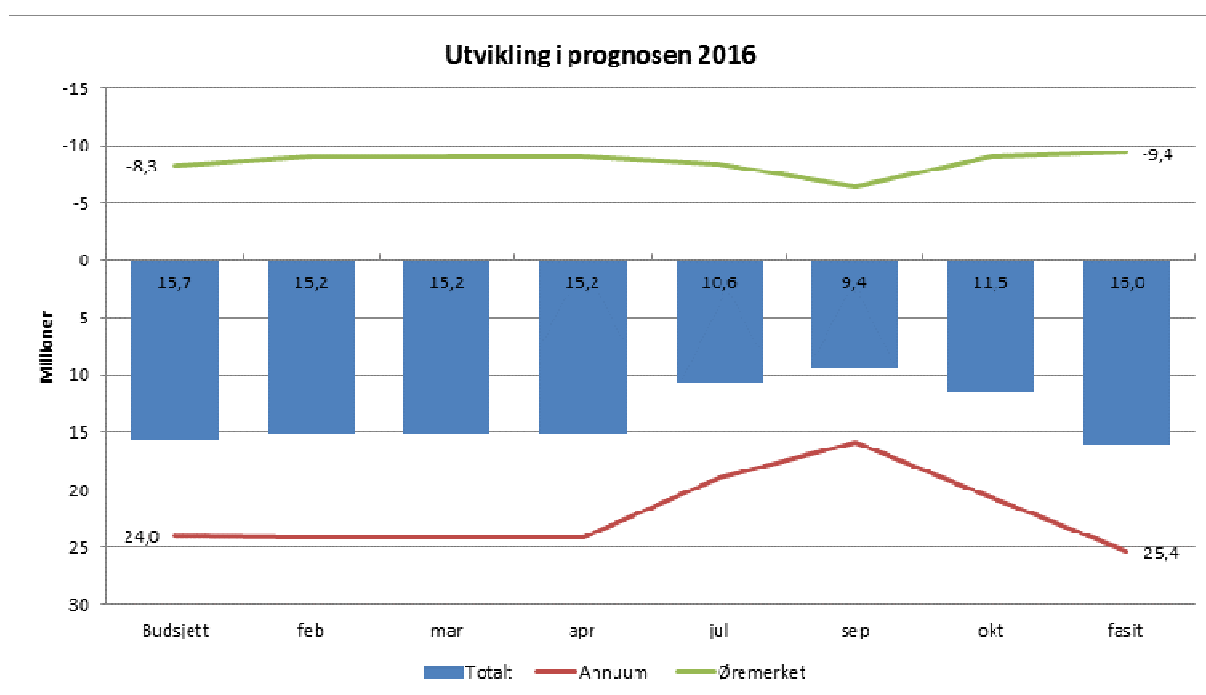
Instituttene budsjetterer stort sett kun på 6xxx- art med unntak av det de blir tildelt av lønnsmidler. I denne sammenheng velger vi derfor å se på kostnadene som ikke er lønn i sammenheng. Samlet underforbruk på andre kostnader ligger på 17,2 millioner.

Vi vil følge opp i 2017 med enda strengere krav til budsjettering på instituttnivå (B4) slik at budsjettet på fakultetsnivå (B3) kan bli enda mer reelt.

Vurdering av årets prognoser

Det er viktig å skille mellom forutsetninger som ligger til grunn i en prognose og de mer fastlåste forutsetningene i budsjettet. I prognosen tar vi utgangspunkt i regnskapet på prognosetidspunktet og legger til grunn det vi vet om resten av perioden.

Prognosen har i grove trekk vært preget av tilbakebetalingen fra EIA på 5 millioner som ikke var med i budsjettet. Da dette kom inn måtte også prognosen endres. Forventet overføring har lenge vært rundt 10 millioner. Så kom oktober og vi begynte å se at avvikene vi hadde på administrasjonskostnader skyldtes feil budsjettering i tillegg til at forutsetningene som lå til grunn for lønnsoppgjøret ikke viste seg å stemme. Prognosene ble korrigert til 13 millioner etter november (sendt til økonomiavdelingen ved UiB) og regnskapet endte på 16 millioner.

Vi ser videre på prognose etter oktober mot endelig resultat for 2016.

Prognose etter oktober	11
Bom på lønnsoppgjør	1,3
Høyere lønn enn forutsatt	0,7
Prognose etter november	13
Underskudd norsk kurs	0,8
Overforbruk SVT	1,2
Periodisering	1
Resultat 2016	16

Vi har bommet på prognosen når det gjelder lønnsoppgjøret. Summen som ble lagt til grunn i prognosen var for lav og inneholdt ikke sosiale kostnader. Dette utgjør til sammen 1,3 millioner. Her har vi absolutt et forbedringsområde når det gjelder intern kommunikasjon i fakultetsadministrasjonen. Videre ble lønnskostnadene 0,7 millioner høyere enn vi hadde lagt til grunn i prognosen etter oktober.

Vi hadde forventet å få dekket alle kostnadene knyttet til norskkursene, men vi endte opp med underskudd. Dette forverrer resultatet med 0,8 millioner sammenlignet med prognosen. Dette regner vi med å få dekket inn i 2017.

SVT har i 2016 hatt et overforbruk på sitt annuum med 1,2 millioner, hvor mesteparten av overforbruket kom i desember. Dette skyldes i følge SVT manglende inntekter i form av frikjøpsmidler som det ikke er levert timelister for i 2016, samt lønn som midlertidig er ført på annuum som gjelder prosjekter/avtaler som ikke er opprettet enda. Disse inntektene/kostnadsreduksjonene vil komme i 2017.

Til sist må vi ta med periodisering av lønn som kom i slutten av desember på 1 million. Dette skyldes at vi hadde mer kostnader i 2016 enn vi rakk å føre, og det er et tydelig signal på at desember er en altfor hektisk måned for økonomiseksjonen på HF.

Spesiell omtale av den negative overføringen

En viktig jobb i 2016 var å stoppe utviklingen med negative årsresultat og dermed stanse veksten i den negative overføringen. Vi kom ikke helt i mål regnskapsmessig, men en del underliggende momenter bidrar til at vi likevel velger å se positivt på det.

Dersom vi setter opp resultatet og korrigerer for faktorer som vi mener vi burde ha god dekning for, finner vi et reelt resultat på grunnbevilgningen bestående av følgende:

Årsresultat 2016	5,6
Underskudd norskkurs	-0,8
Forventede inntekter/ kostnadsreduksjon på SVT som egentlig hører til 2016	-1,3
Tap på Exphil som dekkes inn over flere år	-1,5
<u>Reelt underskudd 2016 på grunnbevilgningen som vi ikke kan gjøre noe med</u>	<u>2,0</u>

Vi mener at vi til tross for overskridelse etter 2016 er i rute med tanke på planlagte kutt i faste kostnader og at vi er så godt rustet som vi kan være for å møte nok et tungt år. Samtidig vet vi stipendiatprosjektet og vitenskapshistorie vil gå med overskudd i 2017. Vi regner derfor med at noe av den negative overføringen på grunnbevilgningen vil reduseres etter 2017. Vi håper at også inntektssiden snart kan hjelpe oss litt.

Bidrags- og oppdragsaktivitet:

Samlet sett er vi fornøyd med et avvik på 2,4 %. Men når vi ser på finansieringskildene er det for stort avvik på NFR og spesielt EU.

	Budsjett 2016	Kostnader 2016	Avvik 2016	Avvik i prosent
1. Oppdragsaktivitet	6 355 000	8 174 892	-1 819 892	-28,6 %
2. NFR - bidragsaktivitet	26 236 000	21 310 820	4 925 180	18,8 %
3. EU - bidragsaktivitet	3 712 000	1 719 822	1 992 178	53,7 %
EU, forskning	3 485 000	1 509 519	1 975 481	56,7 %
EU, utdanning og annet	227 000	210 302	16 698	7,4 %
4. Annen bidragsaktivitet	10 405 000	14 387 594	-3 982 594	-38,3 %
Statlige	5 263 000	5 715 009	-452 009	-8,6 %
Organisasjoner	64 000	138 076	-74 076	-115,7 %
Gaveforsterkning	750 000	18 691	731 309	97,5 %
Gaver	496 000	4 280 595	-3 784 595	-763,0 %
Næringsliv/privat	450 000	399 819	50 181	11,2 %
Stiftelser	3 195 000	1 096 971	2 098 029	65,7 %
Andre (inkl. EØS)	37 000	2 554 812	-2 517 812	-6804,9 %
Kommune/fylkeskommune	150 000	183 620	-33 620	-22,4 %
Grand Total	46 708 000	45 593 128	1 114 872	2,4 %

NFR

Her er aktiviteten lavere enn vi forutså. Den tar seg litt opp på slutten av året, men ikke så mye som vi håpet på. Det var en del prosjektet som skulle avsluttes i 2016, men de fleste ble forlenget til 2017. Vi fikk tre SAMKUL-prosjekt i fjor, der aktiviteten ble mindre enn vi forventet.

EU

Her er mange prosjekter i startfasen, og mye av frikjøpet for 2016, blir ført nå i 2017, pga. for sendt innsendte timelister. Avviket på EU ble større enn først antatt nå slutten av året pga. ompostering av kostnader til gjennomstrømningsmidler på til sammen 1,4 millioner.

Oppdragsaktivitet

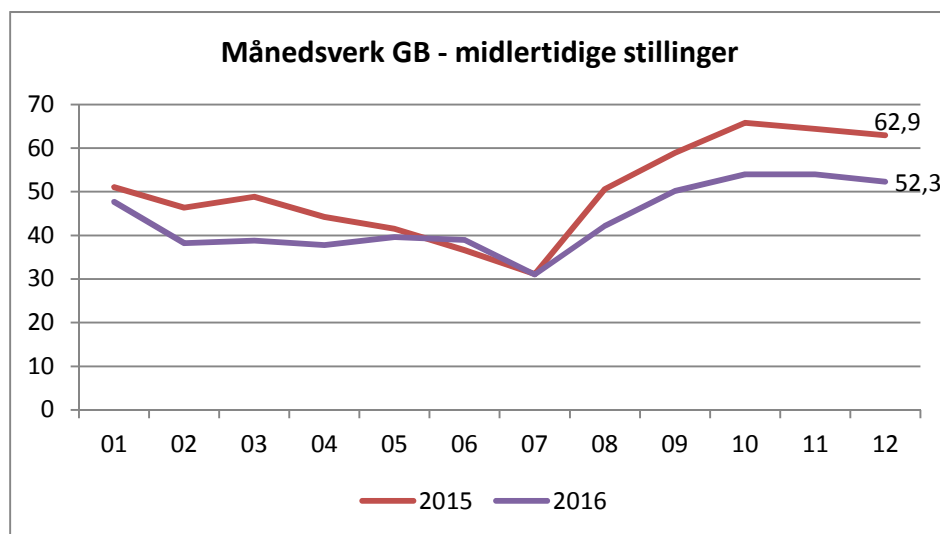
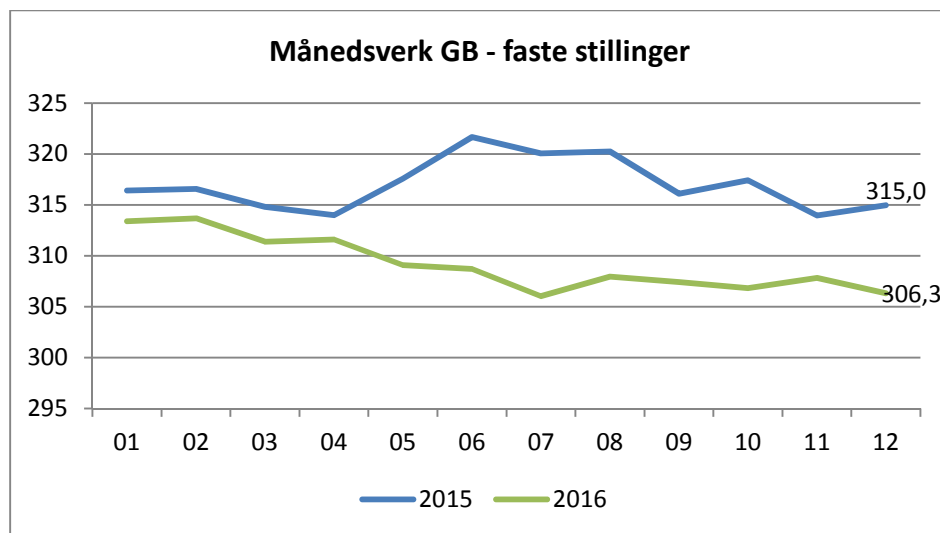
Her har det endelige resultatet blitt høyere enn både budsjett og prognose. Dette skyldes mer aktivitet og en del ansettelser på «Nasjonale prøver». Som har hatt et betydelig underforbruk tidligere år.

Annen bidragsaktivitet

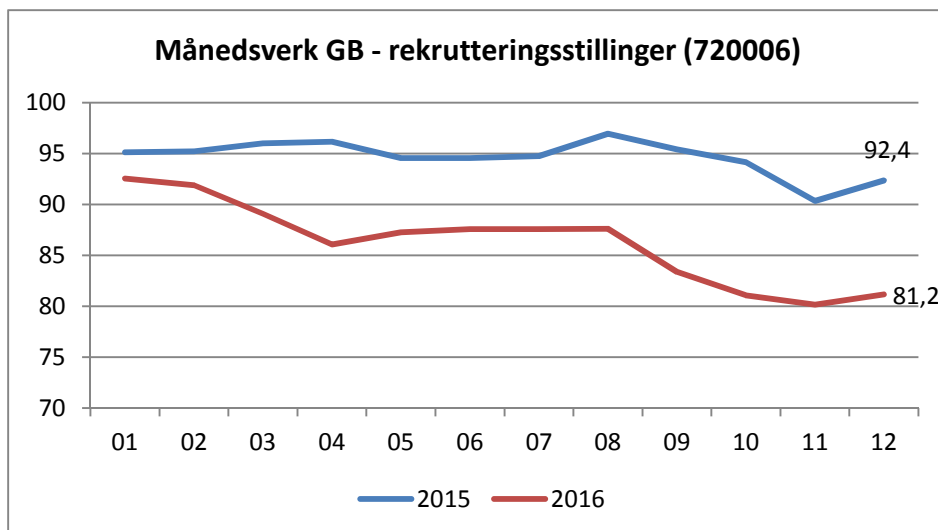
Her har det endelig resultat blir høyere enn både budsjett og prognose. Dette skyldes tilslag på flere prosjekter enn først antatt i begynnelsen av 2016. Prosjektene er både av større og mindre omfang.

Månedsværk 2015 og 2016

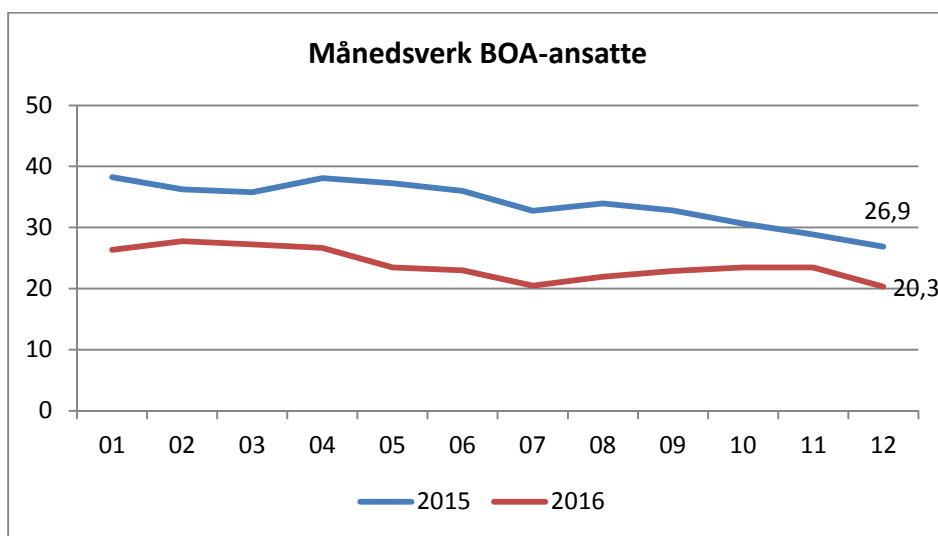
Grafene nedenfor viser månedsværk per desember 2016, sammenlignet med samme periode i 2015.

Midlertidige stillinger som ikke er knyttet til rekruttering ligger under nivået for 2015. Gjennomsnittet for 2015 var 50,2 midlertidige årverk, mens det i 2016 ble 43,7.

Månedsværk for rekrutteringsstillinger (720006) gikk også ned i 2016. I september passerte vi måltallet på 83,8, mens gjennomsnittet for 2016 ble på 86,3. Minst 80 % av måltallet må være stipendiatstillinger. For HF betyr det at vi må ha minst 67 stipendiater. Per desember lå vi på 71 stipendiater og sum årsværk for 2016(gjennomsnittlig månedsværk) ble 75. Dette utgjør 90 % av måltallet.

Månedsværkene for BOA er lavere i år sammenlignet med 2015. Dette har sammenheng med at aktiviteten også er lavere.